

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MİLLÎ EĞİTİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Tarih: 13-02-2004
Sayı: 497

10/170

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemiz Zeytin ve Zeytinyağı üretiminde üreticilerimizin karşılaştığı sorunlar araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz. 12.02.2004

Ahmet Ertürk
Aydın Milletvekili
ve 29 Milletvekili

1. Ahmet ERTÜRK- Aydın Mv.
2. Ahmet Rıza ACAR- Aydın Mv.
3. Alim TUNÇ- Uşak Mv.
4. Hakan TAŞÇI- Manisa Mv.
5. Abdullah Erdem CANTİMUR- Kütahya Mv.
6. Mehmet Emin TUTAN- Bursa Mv.
7. İrfan Rıza YAZICIOĞLU- Diyarbakır Mv.
8. Cavit TORUN- Diyarbakır Mv.
9. Hikmet ÖZDEMİR- Çankırı Mv.
10. Mehmet Salih ERDOĞAN- Denizli Mv.
11. Ümmet KANDOĞAN- Denizli Mv.
12. Muharrem CANDAN- Konya Mv.
13. Bayram ÖZÇELİK- Burdur Mv.
14. Mehmet ALP- Burdur Mv.
15. A. Müfit YETKİN- Şanlıurfa Mv.
16. Mustafa Said YAZICIOĞLU- Ankara Mv.
17. Remziye ÖZTOPRAK- Ankara Mv.
18. Serpil YILDIZ- İzmir Mv.
19. Mustafa DEMİR- Samsun Mv.
20. Burhan KILIÇ- Antalya Mv.
21. Mehmet DÜLGER- Antalya Mv.
22. Osman AKMAN- Antalya Mv.
23. Abdullah ÇETİNKAYA- Konya Mv.
24. Hasan ANGI- Konya Mv.
25. Harun TÜFEKÇİ- Konya Mv.
26. Orhan ERDEM- Konya Mv.
27. Halil AYDOĞAN- Afyon Mv.
28. Şemsettin MURAT- Elazığ Mv.
29. Orhan Seyfi TERZİBAŞIOĞLU- Muğla Mv.
30. Atilla KOÇ- Aydın Mv.

GEREKÇE

Dünyada yaklaşık olarak 900 milyonu aşkın zeytin ağacı olduğu tahmin edilmektedir. Söz konusu zeytin ağacı varlığının %98'i Akdeniz ülkelerinde ve bu ağaç varlığının 100 milyon adedinin ülkemizde olduğu tahmin edilmektedir.

Dünya zeytin ve zeytinyağı ticaretinde ilk dört ülke Türkiye, İspanya, Yunanistan ve İtalya'dır. Dünya ticaretinde kullanılan zeytinyağı miktarı da 509 bin tondur. Ülkemiz üretim açısından zeytin ağacı varlığına rağmen diğer ülkelere göre geride kalmıştır. Bunun temel nedeni ise ağaçlarımızın verimliliklerinin düşük olmasıdır. Zeytinciliğin merkezi olan Akdeniz havzasının doğusunda yer alan ülkemizde zeytin, Ege ve Marmara sahilleri başta olmak üzere sahil şeridi boyunca Güney Doğu Anadolu Bölgesinde yetiştirilmektedir. Türkiye, dünya sofralık zeytin üretiminde 2 inci, yağlık zeytin ve zeytinyağı üretiminde 4 üncü büyük üretici konumundadır. Ülkemiz zeytin üretiminin %80.5'i Ege Bölgesinde, %11.8'i Akdeniz Bölgesinde, %6.1'i Marmara Bölgesindedir. Ülkemizde 400 bin ailenin geçim kaynağı zeytinciliktir. 8-10 bin kişinin ise gelirine dolaylı katkıda bulunmaktadır.

Ülkemiz zeytin ve zeytinyağı üretiminde bu noktada iken gerek zeytin ve zeytinyağı üretiminde gerekse ticaretinde istenen noktaya henüz gelebilmiş değildir. Ülkemizde zeytinyağı tüketimi kişi başına 1 kg olarak tahmin edilmektedir. Bunun yanında Yunanistan'da 21 kg. İspanya ve İtalya'da 10-12 kg.dır. Rakamlardan da görüldüğü gibi zeytinyağı, sağlıklı beslenme açısından son derece önemli olmasına rağmen tanıtımının yeterince yapılamaması tüketimi olumsuz etkilemektedir.

Zeytin ve zeytinyağı üreticimizin bilinçlendirilmesi ve üretimin daha bilimsel yollarla yapılması için gerekli çalışmaların yapılması bir zorunluluktur. Yetiştirme ve bakım konularında gerekli eğitim çalışmaları zaman geçirilmeden yapılmalı ve bunun altyapısı hazırlanmalıdır.

Bunun yanında üreticimizin en önemli yetiştirme sorunu yetişmiş zeytin ağaçlarının "solgunluk" hastalığı nedeniyle kurumasıdır. Birkaç yıldır görülmeye başlanan hastalık, "ölmez ağaç" olarak bilinen zeytin ağacını 4-5 ay gibi kısa bir sürede kurutmaktadır. Mevcut zeytin ağacı varlığımız bu hastalığın tehdidi altındır. Hastalık şu anda Aydın, Akhisar ve Manisa yörelerimizde yoğun olarak görülmektedir.

Hastalıkla ilgili bilinen etkin zirai mücadele yöntemi yoktur. Bu nedenle hastalıkla mücadeleye katkısı olabilecek her türlü etkin çalışmaya ivedilikle ihtiyaç vardır. Gerek AR-GE çalışmalarına destek verilmesi gerekse konu ile ilgili uluslararası kuruluşlarla etkileşime geçilerek soruna çözüm aranması için zaman geçirilmemesi gerekmektedir.

Konunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulacak Meclis Araştırması Komisyonunda incelenmesi ve alınması gerekli tedbirlerin belirlenmesi hayati öneme sahiptir. Gerek zeytin üreticimizin sorunlarına çözümler getirilmesi gerekse zeytin ağacı varlığımızın korunması ve ülkemiz zeytinciliğinin dünya ülkeleri arasında hak ettiği yere gelebilmesi için konu çok önem arz etmektedir.